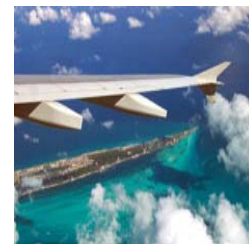

Bezpieczeństwo lotów w kontekście zagrożeń nowymi i niebezpiecznymi chorobami zakaźnymi. Doświadczenia po pandemii grypy typu A/H1N1v

**Anna Świątecka
Służba Medyczna
Biuro Bezpieczeństwa Operacji Lotniczych
Portu Lotniczego im. F. Chopina
Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”**

Prezentacja

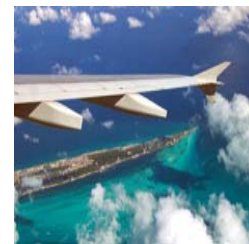
1. **Pandemia grypy typu A/H1N1v – nowe doświadczenie ???**
2. **Inne zagrożenia wywołane czynnikami biologicznymi, mogące mieć wpływ na funkcjonowanie podmiotów lotniczych**
3. **Środki zaradcze**
 - w fazie przygotowań
 - w fazie reagowania

PANDEMIA GRYPY

– DZIAŁANIA KRAJOWE

- **WIELORESORTOWY** Krajowy Komitet ds. Pandemii Grypy
- Polski plan pandemiczny (www.gis.gov.pl) a przygotowania lotnisk
- Działania podczas pandemii grypy typu A/H1N1v:
 - aspekt krajowy
 - aspekt międzynarodowy

KRAJOWY KOMITET ds. PANDEMII GRYPY

- powołany w 2005 r. Zarządzeniem Ministra Zdrowia,
- Przewodniczący - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia, Zastępcy – Główny Inspektor Sanitarny oraz Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- **PRZYGOTOWANIA DO PANDEMII GRYPY,
A DZIAŁANIA SEKTORA LOTNICZEGO NA
WYPADEK PANDEMII GRYPY...**

PANDEMIA GRYPY TYPU A/H1Nv

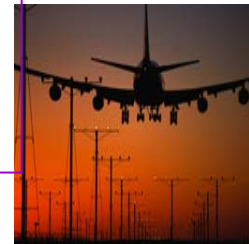
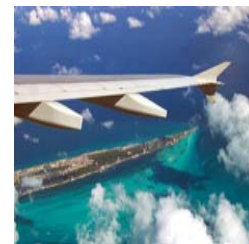
„WHO technical advice for case management of Influenza A(H1N1) in air transport”

(dostępny na stronie www.who.int)

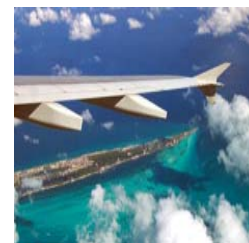
- opracowany we współpracy z **ICAO** i **IATA** określa:

- postępowania z przypadkiem podczas lotu,
- działania podejmowane przez służby lotniska,
- wymagania nałożone przez IHR (2005 r.)

z uwzględnieniem poszczególnych faz pandemii...

Fazy pandemii grypy wg WHO

Faza 1	Brak zgłoszeń dotyczących informacji nt. zakażeń u ludzi wirusami krążącymi w populacji zwierząt
Faza 2	Wirusy krążące u zwierząt zarówno domowych, jak i dzikich, są przyczyną zakażeń u ludzi i dlatego uznawane są za wirusy o potencjale pandemicznym
Faza 3	Reasortant zwierzęcych lub zwierzęcych i ludzkich wirusów grypy powoduje pojedyncze przypadki lub małe ogniska choroby u ludzi, ale nie stwierdza się utrzymującej się transmisji wirusa z człowieka na człowieka
Faza 4	Potwierdzona transmisja wirusa (reasortanta wirusów zwierzęcych, bądź ludzkich i zwierzęcych) z człowieka na człowieka, mogąca powodować utrzymujące się epidemie choroby.
Faza 5	Ten sam wirus opisany w fazie 4 powoduje utrzymujące się epidemie w dwóch lub więcej krajach w jednym regionie WHO.
Faza 6	Uwzględniając kryteria fazy 5, ten sam wirus powoduje utrzymujące się epidemie w przynajmniej jednym kraju, leżącym w innym regionie WHO niż region uwzględniony w fazie 5.

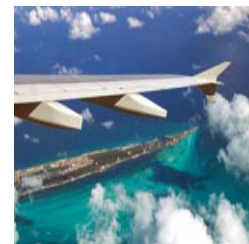
DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA LOTNISKACH

Przykłady działań:

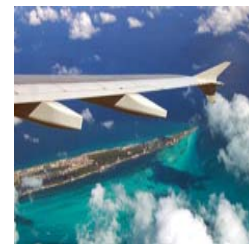
- akcje informacyjne (komunikaty głosowe, ulotki, informacje dla podróżnych, zalecenia dotyczące przestrzegania podstawowych zasad higieny),
- screening podróżnych
 - ocena wzrokowa,
 - kwestionariusze,
 - pomiar temperatury ciała,

Ze względu na ograniczoną skuteczność środek ten stosowany był tylko w niektórych portach lotniczych na świecie.

- uaktualnione procedury postępowania w przypadku stwierdzenia podejrzenia zachorowania na pokładzie samolotu,
- ...

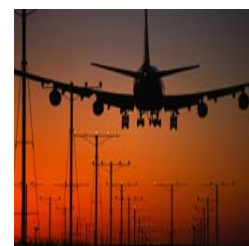

Grypa – dobry przykład ???

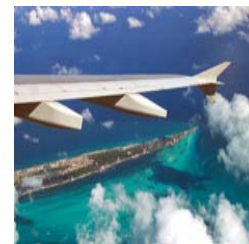

Działania podejmowane podczas pandemii grypy

- **dobre doświadczenie w przygotowaniach na wypadek innych zagrożeń, w tym np. na wypadek wystąpienia:**
 - gorączki krwotocznej o etiologii wirusowej (Ebola, Marburg, Lassa),
 - SARS,
 - gruźlicy (z MDR i XDR TB),
 - meningokoków,
 - zatruć/zakażeń pokarmowych,
 - chorób przenoszonych przez wektory,
 - czynników biologicznych użytych w ataku bioterrorystyczny (np. oспа prawdziwa, węglik).

Zagrożenia biologiczne

WPŁYW ZAGROŻEŃ BIOLOGICZNYCH NA FUNKCJONOWANIE SEKTORA LOTNICZEGO:

- konsekwencje zdrowotne,
- konsekwencje ekonomiczne

wynikające ze:

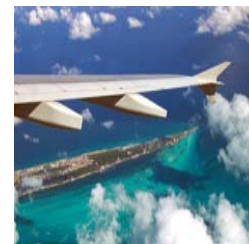
- zwiększonej liczby zachorowań i zgonów,
- zwiększonej absencji pracowników,
- zmniejszonej liczby pasażerów.

PRZEWIDYWANE SKUTKI PANDEMII GRYPY

(Źródło: Polski plan pandemiczny)

Wskaźnik zachorowań	30 %
Wskaźnik zachorowań dla szczytu pandemii	6,5 % tygodniowo
Wskaźnik powikłań	15 % przypadków klinicznych
Wskaźnik hospitalizacji	2% przypadków klinicznych
Śmiertelność	0,1-0,2% (nawet do 0,35%) przypadków klinicznych
ABSENCJA W SZCZYCIE PANDEMII	12% - 30% PRACOWNIKÓW

Środki zaradcze

Grupy środków zaradczych:

- środki FARMAKOLOGICZNE
 - leki antywirusowe i inne
 - szczepionki
- środki NIEFARMAKOLOGICZNE

Środki zaradcze

ŚRODKI NIEFARMAKOLOGICZNE:

- działania informacyjne,
- screening podróżnych,
- zamykanie granic,
- zamykanie szkół,
- stosowanie masek ochronnych,
- izolacja,
- kwarantanna,
-

i ich wpływ na funkcjonowanie sektora lotniczego !!!

Projekt RAGIDA

- projekt dotyczący oceny ryzyka przeniesienia choroby zakaźnej na pokładzie samolotu,
- projekt finansowany przez Komisję Europejską (EC), prowadzony przez Europejskie Centrum ds. Kontroli i Prewencji Chorób (ECDC),
- 1 czerwca br. – spotkanie robocze w Brukseli, dotyczące postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia węglika lub ospy prawdziwej na pokładzie samolotu.

Projekt RAGIDA

Dotychczasowe rezultaty prac:

- Technical report „Risk assessment guidelines for infectious diseases transmitted on aircraft”
- ECDC Guidance „Risk assessment guidelines for diseases transmitted on aircraft”
(Part 2: operational guidelines for assisting in the evaluation of risk for transmission by disease”
- Dokumenty dostępne na www.ecdc.europa.eu

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !!!

Anna Świątecka

**Służba Medyczna
Biuro Bezpieczeństwa Operacji Lotniczych
Portu Lotniczego im. F. Chopina
Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”**

